

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny

NAT/445

**Budowa zrównoważonej
przyszłości dla akwakultury**

Bruksela, 28 kwietnia 2010 r.

OPINIA

Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

w sprawie

komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady

„Budowa zrównoważonej przyszłości dla akwakultury.

Nowy impuls dla strategii zrównoważonego rozwoju europejskiej akwakultury”

COM(2009) 162 wersja ostateczna

Sprawozdawca: **José María ESPUNY MOYANO**

Dnia 8 kwietnia 2009 r. Komisja, działając na podstawie art. 262 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady „Budowa zrównoważonej przyszłości dla akwakultury. Nowy impuls dla strategii zrównoważonego rozwoju europejskiej akwakultury”

COM(2009) 162 wersja ostateczna.

Sekcja Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 25 marca 2010 r.

Na 462. sesji plenarnej w dniach 28–29 kwietnia 2010 r. (posiedzenie z 28 kwietnia) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 150 do 1 – 3 osoby wstrzymały się od głosu – przyjął następującą opinię:

*

* *

1. Wnioski i zalecenia

- 1.1 EKES ponownie wyraża swe zaniepokojenie, któremu dał już wyraz w opinii w sprawie strategii z 2003 r.¹, związane z tym, że nieodpowiednie ramy prawne ograniczają konkurencyjność sektora akwakultury w UE. Istniejące w różnych dziedzinach regulacje niepotrzebnie ingerują w ten sektor i stwarzają dodatkowe przeszkody w jego rozwoju.
- 1.2 Z tego powodu EKES ocenia pozytywnie komunikat Komisji i uważa, że został on opublikowany we właściwym momencie.
- 1.3 Akwakultura europejska musi powrócić na drogę zrównoważonego rozwoju, co umożliwi jej zaspokojenie popytu na odżywcze, zdrowe i bezpieczne produkty akwakultury. Jeżeli będzie prawidłowo rozwijana, może pobudzać rozwój społeczno-gospodarczy obszarów, na których jest uprawiana, tworzyć więcej stabilnych miejsc pracy wysokiej jakości i przyczyniać się do zatrzymania ludności na danym obszarze.
- 1.4 EKES podtrzymuje swoje przekonanie, że jednolity rynek jest jednym z głównych atutów UE. Z tego powodu wyraża zaniepokojenie brakiem jednolitości i spójności prawnej między państwami członkowskimi, również w zakresie oznakowania produktów akwakultury i interpretacji europejskich regulacji dotyczących ochrony środowiska, m.in. sieci Natura 2000 i ramowej dyrektywy wodnej.

¹

Dz.U. C 208 z 3.9.03, s. 89–93.

- 1.5 Zważywszy na coraz większe zagospodarowanie obszarów przybrzeżnych należy wspierać poszukiwanie synergii między kompatybilnymi działaniami, w tym w zakresie ochrony środowiska. Przyznawanie ograniczonej przestrzeni na akwakulturę jest jednym z głównych powodów obecnej stagnacji tego sektora w UE. EKES zaleca poprawę i uproszczenie procesu przyznawania uprawnień i pozwoleń gospodarstwom rybackim oraz uproszczenie i usprawnienie odpowiednich procedur, by skrócić czas potrzebny na wydanie autoryzacji.
- 1.6 EKES wyraża zaniepokojenie w związku z tym, że obecne oznakowanie produktów akwakultury w punktach sprzedaży jest niewystarczające i nie pozwala konsumentowi dokonywać odpowiedzialnych i świadomych zakupów. Stąd na przykład trudności w odróżnieniu przez konsumenta produktów akwakultury wyhodowanych w UE od tych pochodzących z importu, jak również w odróżnieniu produktów świeżych od rozmrożonych.
- 1.7 EKES jest zaniepokojony tym, że importowane produkty akwakultury nie spełniają norm sanitarnych wymaganych w UE. Szczególnie niepokojące są różnice w kryteriach dotyczących wymogu identyfikowalności, który jest kluczowym elementem bezpieczeństwa żywności. Ponadto EKES zastanawia się, czy produkty te wytwarzane są w odpowiednich warunkach socjalnych i zawodowych: chodzi tu o pracę nieletnich czy też pracę wykonywaną w quasi-niewolniczych warunkach.
- 1.8 Akwakultura wytwarza żywność wysokiej jakości w środowisku wodnym i nie da się jej pogodzić ze zniszczonym lub skażonym środowiskiem naturalnym. Z tego powodu należy zapewnić dobry stan wód w UE.
- 1.8.1 Ochrona środowiska naturalnego jest jednym z priorytetów UE, jednakże nie powinno to uniemożliwiać prowadzenia działalności, którą można pogodzić z tym celem. Komisja Europejska powinna podjąć wysiłki na rzecz wyjaśnienia głównych norm ochrony środowiska, zwłaszcza sieci Natura 2000, oraz ich wzajemnych powiązań i zgodności z akwakulturą.
- 1.8.2 EKES zaleca promowanie oznakowania ekologicznego produktów akwakultury. Ich celem powinno być wyróżnianie i promocja ekologicznej doskonałości produktów akwakultury pochodzących z prawidłowo zarządzanych gospodarstw rybackich ukierunkowanych na zrównoważony rozwój.
- 1.9 Zważywszy na innowacyjny charakter akwakultury europejskiej, EKES zwraca uwagę na potrzebę pobudzania badań w zakresie akwakultury i jej rozwoju technologicznego. Niedawno utworzona Europejska Platforma na rzecz Technologii i Innowacji w dziedzinie Akwakultury będzie doskonałą platformą do realizacji tego celu.
- 1.10 Jeśli chodzi o zdrowie zwierząt, to EKES wyraża zaniepokojenie brakiem autoryzowanych leków weterynaryjnych dostępnych dla akwakultury.

2. Streszczenie komunikatu Komisji

- 2.1 Celem tego komunikatu jest określenie przyczyn zastoju panującego w europejskim sektorze akwakultury i pobudzenie tego sektora do rozwoju. W tym celu Komisja opracowała wniosek oparty na trzech elementach, a mianowicie podniesieniu konkurencyjności, stworzeniu warunków do rozwoju zrównoważonego oraz poprawie wizerunku tego sektora i metod zarządzania nim.
- 2.2 Komisja proponuje **wspieranie konkurencyjności produkcji sektora akwakultury** w UE poprzez rozwój konkurencyjnej i zróżnicowanej akwakultury wspieranej przez innowacje.
- 2.2.1 Rozwój zrównoważony akwakultury należy wspierać przez badania i innowacje. Z tego względu Komisja zajmie się promowaniem inicjatyw w zakresie badań, rozwoju i innowacji, wesprze rozwój infrastruktury badawczej i przeznaczy na nią odpowiednie środki budżetowe.
- 2.2.2 Komisja proponuje podejmowanie wysiłków na rzecz uczciwego konkurencyjnego o przestrzeń między sektorem akwakultury a innymi obszarami działalności i znalezienie synergii między sektorami.
- 2.2.3 Sektor akwakultury w UE powinien odpowiadać oczekiwaniom konsumentów, dostosowywać się do wymagań rynku i współdziałać na równych zasadach z innymi podmiotami łańcucha zbytu. Z tego względu Komisja zajmie się potrzebami tego sektora w odniesieniu do organizacji producentów, wewnętrznych organizacji branżowych, informowania konsumentów i instrumentów marketingowych.
- 2.2.4 Wymiar zewnętrzny akwakultury powinien oferować sektorom powiązanym możliwość rozszerzenia i eksportu. Z tego względu Komisja będzie propagować zrównoważony rozwój akwakultury w krajach trzecich.
- 2.3 Komisja zamierza **stworzyć warunki do zrównoważonego rozwoju akwakultury**, gwarantując wysoki poziom ochrony środowiska naturalnego. Produkty żywnościowe pochodzenia wodnego, które są wytwarzane w UE lub importowane do UE, będą musiały być dostosowane do wysokich norm ochrony zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów. Wspólnota będzie wspierać wysoki poziom ochrony zdrowia i dobrostanu zwierząt.
- 2.3.1 Konieczne będzie zapewnienie zgodności między akwakulturą a środowiskiem naturalnym. W tym celu Komisja będzie nadal kładła nacisk na zrównoważony ekologicznie rozwój akwakultury.
- 2.3.2 Sektorowi akwakultury należy zapewnić czyste środowisko naturalne i najwyższej jakości wodę w celu zagwarantowania zdrowia zwierząt oraz bezpieczeństwa produktów, zwłaszcza w wypadku mięczaków i skorupiaków.

- 2.3.3 Dla zapewnienia optymalnej produkcji i wzrostu konieczne jest stworzenie wysoce wydajnego sektora hodowli zwierząt wodnych, w którym panowałyby najwyższej jakości warunki hodowli. Komisja zagwarantuje pełne wdrożenie dyrektywy 2006/88/WE² w sprawie zdrowia zwierząt akwakultury.
- 2.3.4 Dobrostan zwierząt dotyczy w równym stopniu konsumentów, ustawodawców oraz producentów. Komisja będzie zasięgać opinii na temat dobrostanu ryb i propagować przyjęcie indywidualnego podejścia do poszczególnych gatunków.
- 2.3.5 Jednym z głównych problemów sektora jest ograniczona dostępność zatwierdzonych leków weterynaryjnych. Z tego względu Komisja będzie zachęcać do zastosowania zaleceń grupy roboczej ds. dostępności produktów leczniczych weterynaryjnych w jej sprawozdaniu z 2007 r.
- 2.3.6 Zapewnienie zrównoważonej paszy o wysokiej jakości ma wciąż kluczowe znaczenie dla rozwoju akwakultury. Komisja zwiększy dostępność niezbędnych dodatków do paszy dla ryb i dokona przeglądu przepisów dotyczących produktów ubocznych.
- 2.3.7 Komisja powinna zagwarantować ochronę zdrowia konsumentów i docenić korzyści zdrowotne żywności pochodzenia wodnego. Będzie nadal podejmować starania w celu zagwarantowania bezpieczeństwa zarówno europejskiej, jak i importowanej żywności pochodzenia wodnego. Swoje działania będzie ponadto w dalszym ciągu opierać na opiniach naukowych i zasadzie ostrożności. Weźmie również pod uwagę korzyści zdrowotne płynące ze spożywania ryb.
- 2.4 Konieczne jest **poprawienie wizerunku sektora i ram zarządzania nim** poprzez stworzenie równych warunków prowadzenia działalności na szczeblu UE.
- 2.4.1 Lepsze wdrażanie prawodawstwa UE przez państwa członkowskie powinno zapewnić równe warunki prowadzenia działalności podmiotom gospodarczym w związku z decyzjami wpływającymi na rozwój akwakultury. Z tego względu Komisja lepiej wyjaśni zastosowanie swej polityki ochrony środowiska, zwłaszcza w odniesieniu do sieci Natura 2000, i zadba o prawidłowe wdrożenie prawodawstwa europejskiego dotyczącego zdrowia zwierząt i ochrony konsumentów. Jeżeli chodzi o kraje trzecie, będzie czuwać nad tym, by stawiane im wymogi były równoważne wymogom wspólnotowym.
- 2.4.2 Dla wsparcia rozwoju akwakultury konieczne jest zmniejszenie obciążeń administracyjnych, zwłaszcza w wypadku MŚP. W tym celu Komisja podejmie starania na rzecz uproszczenia otoczenia legislacyjnego i zmniejszenia obciążeń administracyjnych w UE.

²

Dz.U. 1328 z 24.11.2006, s. 14.

- 2.4.3 Komisja wesprze udział zainteresowanych podmiotów oraz będzie sprzyjać przekazywaniu społeczeństwu odpowiednich informacji poprzez szerokie konsultacje i przejrzyste dane. Przyczyni się to do lepszego stanowienia prawa oraz lepszego zarządzania, a także poprawi wizerunek sektora akwakultury.
- 2.4.4 Komisja dołoży starań, by odpowiednio monitorować sektor akwakultury, zważywszy, że dotychczas oficjalne unijne statystyki dotyczące akwakultury miały raczej ograniczony zakres. Rozszerzy również swoją bazę informacji dotyczących cen rynkowych w celu stworzenia systemu monitoringu w całym łańcuchu zbytu.

3. Uwagi ogólne

- 3.1 Sektor akwakultury wytwarza obecnie 47% produktów akwakultury spożywanych przez ludność na świecie. Ponadto charakteryzuje się znacznym potencjałem dalszego rozwoju, w związku z czym akwakultura może być kluczowym elementem strategicznej polityki zaopatrzenia w żywność w celu zaspokojenia przyszłych potrzeb w tym zakresie.
- 3.2 W ostatnim dziesięcioleciu populacja światowa zwiększyła się o 12%, podczas gdy spożycie ryb wzrosło o 27%, między innymi z uwagi na korzystny wpływ na zdrowie kwasów omega 3, których doskonałym źródłem są ryby. UE jest wiodącym rynkiem światowym dla produktów akwakultury. Roczne spożycie tych produktów w UE wynosi ponad 12 mln ton i wykazuje wyraźną tendencję wzrostową. UE, która jest w tym zakresie samowystarczalna zaledwie w 35%, importuje 65% spożywanych produktów akwakultury, a wskaźnik ten wciąż rośnie.
- 3.3 Sektor akwakultury w UE wpisuje się w ramy wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb), której celem jest zrównoważone wykorzystanie żywych zasobów wodnych z uwzględnieniem aspektów ekologicznych, społecznych i gospodarczych. Zreformowana WPRyb powinna konkretnie uwzględnić szczególne cechy akwakultury i zapewnić skuteczne instrumenty wsparcia sektorowego i rynkowego. Proponuje się zmianę nazwy WPRyb na wspólną politykę rybołówstwa i akwakultury.
- 3.4 W obrębie UE akwakultura jest obecnie ważnym obszarem działalności gospodarczej w niektórych regionach przybrzeżnych i śródlądowych, obejmującym zarówno produkcję mięczaków i skorupiaków, jak i ryb słodkowodnych lub morskich.
- 3.5 Akwakultura w UE przestała być rzemiosłem rozwiniętym na małą skalę i od lat 70. ubiegłego wieku przekształciła się w nowoczesny, dynamiczny, innowacyjny i oparty na nowoczesnych technologiach sektor przemysłu, w ramach którego przedsiębiorstwa są często zintegrowane pionowo.

- 3.6 Sektor ten jest źródłem zatrudnienia w obszarach przybrzeżnych i przyrzecznych, zazwyczaj słabo rozwiniętych i oddalonych, w których nie ma zbyt wielu alternatywnych możliwości pracy. Miejsca pracy w akwakulturze – zarówno w przedsiębiorstwach rodzinnych, jak i MŚP – są wymagające, jeśli chodzi o specjalizację i umiejętności techniczne, oraz stabilne.
- 3.7 W 2002 r. Komisja przedstawiła w swym komunikacie COM(2002) 511 strategię na rzecz rozwoju zrównoważonego europejskiej akwakultury, której cele były następujące:
- a) stworzenie bezpiecznych miejsc pracy, zwłaszcza na obszarach szczególnie zależnych od rybołówstwa;
 - b) zagwarantowanie zdrowych i bezpiecznych produktów rybnych w ilościach, na które jest zapotrzebowanie rynkowe;
 - c) propagowanie ochrony środowiska w sektorze.
- 3.8 Komisja przyznała, że od 2002 r. produkcja sektora akwakultury w UE nie rozwinęła się tak, jak przewidywano, i że przechodziła nawet zastój, zarówno jeśli chodzi o hodowlę mięczaków, jak i ryb (hodowla skorupiaków i uprawa wodorostów morskich praktycznie nie istnieje w Europie), co stanowi uderzający kontrast w porównaniu z wysokim tempem wzrostu tej działalności w pozostałych regionach świata. Z tego względu Komisja uznała za stosowne dokonać przeglądu swej strategii oraz bilansu obecnej sytuacji w europejskim sektorze akwakultury.

4. Uwagi szczegółowe

- 4.1 Europejski sektor akwakultury nie wykorzystuje całego swojego potencjału w zakresie tworzenia bogactwa i miejsc pracy. Ogólna wielkość produkcji utrzymuje się na tym samym poziomie od 2002 r. i nie jest w stanie zrekompensować spadku połowu ryb, co prowadzi do pogorszenia bilansu handlu zagranicznego. Dzieje się tak mimo sprzyjających warunków fizycznych i środowiskowych w Europie, nowoczesnej technologii i gotowości przedsiębiorstw do dokonywania inwestycji. Z drugiej strony sektor ten dysponuje wiedzą i środkami potrzebnymi do tego, by prowadzona działalność była zrównoważona pod względem ochrony środowiska, a produkty akwakultury były zdrowe, bezpieczne i wysokiej jakości.
- 4.2 Złożone ramy prawne UE, powolność procedur administracyjnych, ograniczenia w dostępie do gruntów publicznych oraz nadmierne obciążenia administracyjne zniechęcają do inwestycji i hamują konkurencyjność produkcji w europejskim sektorze akwakultury.
- 4.3 Wiele wyzwań ograniczających rozwój europejskiej akwakultury jest bezpośrednio zależnych od polityki i działań na szczeblu krajowym lub regionalnym. Krajowe i regionalne władze publiczne powinny być tego świadome i ustanowić odpowiednie ramy. W niektórych państwach członkowskich w ciągu ostatnich 15 lat nie przyznano nowych zezwoleń w zakresie akwakultury. Sposób interpretacji prawodawstwa europejskiego przez

administrację krajową i regionalną prowadzi czasami do zniekształceń, tak jak w wypadku sieci Natura 2000, z której niektóre władze bezzasadnie wykluczają akwakulturę. Z drugiej strony zarówno państwa członkowskie, jak i regiony posiadające odpowiednie kompetencje powinny koordynować swe przepisy, by nie stwarzać sztucznych przeszkód w funkcjonowaniu wolnego rynku w UE.

- 4.4 Wspólna organizacja rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, która powinna ustabilizować rynki i zagwarantować producentom akwakultury dochody, wymaga pilnego zreformowania, by wzmocnić organizacje producentów.
- 4.5 Poprzedni komunikat COM(2002) 511 kładł nadmierny nacisk na aspekty ochrony środowiska w sektorze akwakultury, a na drugi plan przesunął względy gospodarcze i społeczne zrównoważonego rozwoju. W obecnym komunikacie COM(2009) 162 proponuje się większą równowagę między trzema filarami zrównoważonego rozwoju: ekologicznym, społecznym i gospodarczym. Potwierdza się ponadto, że równowaga ekologiczna jest możliwa wyłącznie w wypadku konkurencyjnych i rentownych przedsiębiorstw.
- 4.6 Przedsiębiorstwa działające w europejskim sektorze akwakultury są w większości wydajne i mogłyby być w pełni konkurencyjne, gdyby zapewniono im takie same warunki, jakimi dysponują produkty importowane. Obecne warunki nie zapewniają takiej równości szans ani w sektorze produkcji, ani w sprzedaży. Jeżeli chodzi o produkcję, europejscy producenci sektora akwakultury muszą spełniać sztywne normy w zakresie składników pasz, ograniczeń w stosowaniu leków weterynaryjnych oraz w odniesieniu do kwestii społecznych i ekologicznych. Przepisów tych nie stosuje się wobec producentów tego sektora w krajach trzecich, którzy mimo to mogą swobodnie wprowadzać swe produkty na rynek wspólnotowy (w tym produkty wytworzone z wykorzystaniem pracy dzieci i w inny sposób naruszające prawa do godnej pracy i godziwego wynagrodzenia). Jeśli zaś chodzi o sprzedaż, w niektórych krajach stosuje się nielegalne zachęty do wytwarzania produktów akwakultury, które są następnie wprowadzane do obrotu w UE.
- 4.7 Niedobór informacji, jakie konsumenci otrzymują na temat cech kupowanych produktów akwakultury, uniemożliwia im odpowiednie zastanowienie się nad różnicą ceny i jakości. Wpływa to niekorzystnie na pozycję producentów europejskich, którzy wytwarzają produkty o ogólnie większej wartości dodanej od produktów importowanych. Na przykład brakuje informacji na temat nieprawidłowości w kraju pochodzenia produktów lub nazw niezastrzeżonych produktów. Niemniej problem ten jest szczególnie poważny w wypadku filetów z ryb rozmrażanych w chwili sprzedaży, które pochodzą z odległych krajów, zazwyczaj azjatyckich. Filety te są umieszczane w tych samych chłodziarkach co faktycznie świeże, lecz konsument nie otrzymuje przejrzystych informacji na temat ich stanu, wskutek czego cena staje się jedynym punktem odniesienia w czasie zakupu. W tym wypadku ponowne zamrożenie może stanowić problem dla zdrowia publicznego.

- 4.8 W konsekwencji EKES zaleca zarówno uproszczenie oznakowania w celu zapewniania jaśniejszych informacji o kraju lub regionie pochodzenia, jak i wzmocnienie mechanizmów inspekcji i kontroli na granicach.
- 4.9 Prawidłowemu rozpoznawaniu produktów akwakultury muszą towarzyszyć działania szkoleniowe oraz informacyjne w ramach całego łańcucha dystrybucji i wprowadzania do obrotu, które objęłyby również konsumentów. Należy zwłaszcza informować o zawartości kwasów tłuszczowych omega 3, a konkretnie kwasów EPA i DHA.
- 4.10 EKES zaleca przeprowadzenie kampanii informacyjnych służących poprawie wizerunku akwakultury, jej produktów i procesów. Wyodrębnienie informacji do rozpowszechniania należy powierzyć specjalnej grupie roboczej, której zadaniem byłoby proponowanie inicjatyw z udziałem podmiotów z branży. W tym kontekście zaleca się zorganizowanie kampanii transnarodowych, które koniecznie powinny być koordynowane przez Komisję Europejską.
- 4.11 Akwakultura w UE to innowacyjny sektor o rozwiniętej technologii, który wymaga stałych badań naukowych. Obecny siódmy program ramowy, który łączy wszystkie wspólnotowe inicjatywy badawcze, stwarza mniej możliwości badań w sektorze akwakultury niż poprzednie programy. Z tego względu trudno będzie zwiększyć innowacje i konkurencyjność europejskiego sektora. Europejscy producenci akwakultury utworzyli ostatnio Europejską Platformę na rzecz Technologii i Innowacji w dziedzinie Akwakultury, która – jak mają nadzieję – wytyczy cele tego sektora w odniesieniu do badań, rozwoju i innowacji oraz strategię ich osiągnięcia.
- 4.11.1 Należy kontynuować wysiłki na rzecz znalezienia alternatywnych, bezpiecznych i zrównoważonych składników, które nadal zaspakajałyby żywieniowe i biologiczne potrzeby ryb, a zarazem zapewniały te same walory odżywcze produktu końcowego.
- 4.11.2 Należy w dalszym ciągu dążyć do optymalizacji obecnych systemów produkcji, zwłaszcza tych oferujących wyraźne perspektywy przyszłego rozwoju, takie jak akwakultura na otwartym morzu oraz ustanowione na lądzie systemy recyrkulacji.
- 4.12 Istotnym hamulcem w rozwoju akwakultury jest dostępność leków weterynaryjnych. Europejski sektor akwakultury nie dysponuje obecnie odpowiednimi instrumentami weterynaryjnymi, na przykład środkami znieczulającymi, szczepionkami czy antybiotykami. Sytuacja ta zagraża przetrwaniu sektora i wpływa zarówno na zdrowie zwierząt, jak i na ich dobrostan, bezpieczeństwo zaopatrzenia w żywność oraz ochronę środowiska.
- 4.13 W komunikacie Komisji proponuje się wsparcie eksportu technologii produkcji akwakultury do krajów trzecich. Chociaż inicjatywa ta jest w pewnym stopniu przejawem godnej poparcia solidarności, to realizując ją, należy wziąć pod uwagę, że przyszłe produkty akwakultury wytworzone w wyniku zastosowania tej technologii mogą zostać eksportowane do UE i konkurować z jej własnymi produktami.

- 4.14 Komunikat Komisji dobrze opisuje przyczyny obecnego zastoju w europejskim sektorze akwakultury. Nie powinien być jednak uważany za etap końcowy, lecz za punkt wyjścia do opracowania i rozwinięcia konkretnych działań, które mogłyby ożywić zrównoważony rozwój akwakultury w UE.

Bruksela, 28 kwietnia 2010 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu
Ekonomiczno-Społecznego

Mario SEPI
